

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

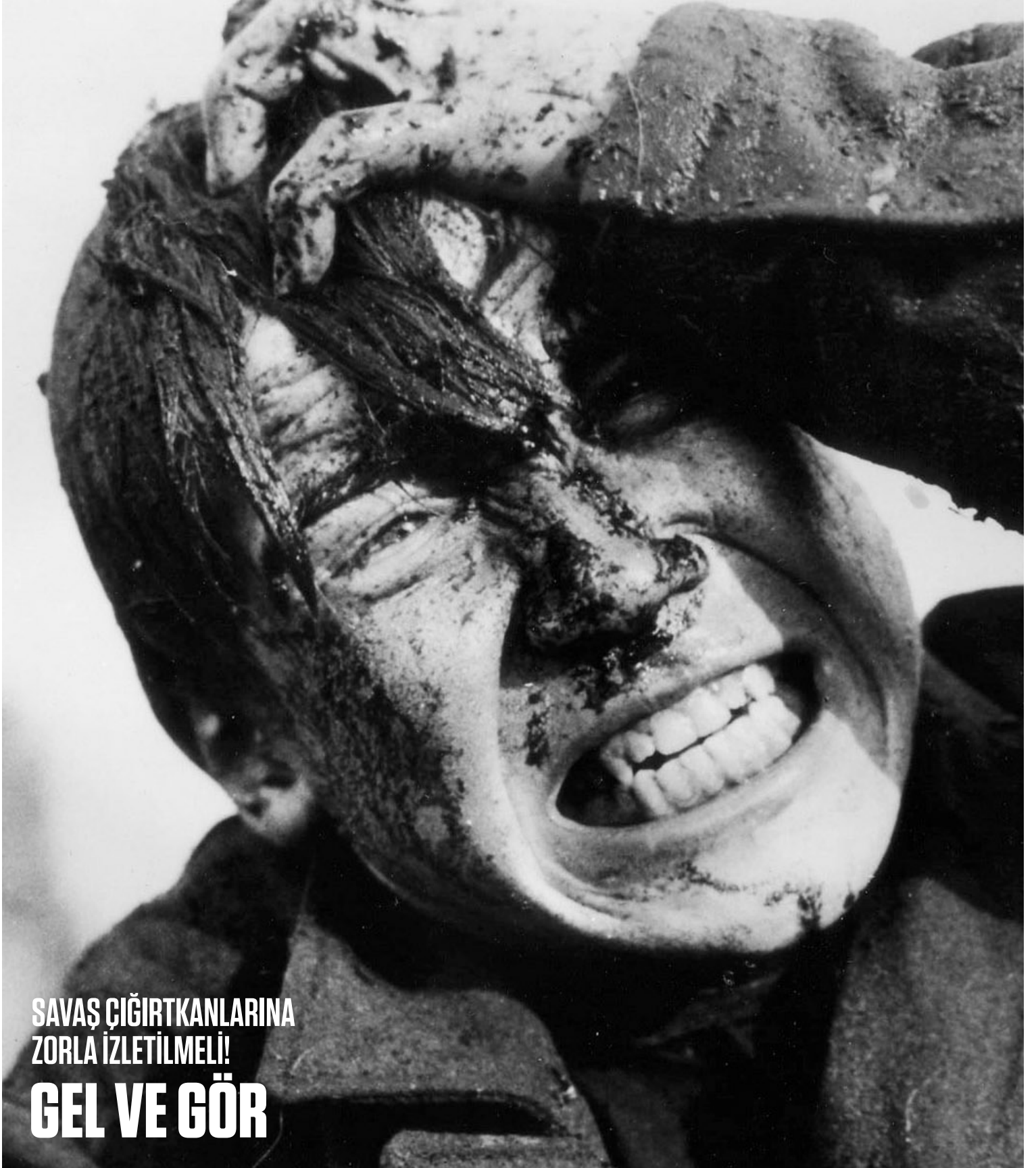
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SAVAŞ ÇIĞIRTKANLARINA
ZORLA İZLETİLMELİ!

GEL VE GÖR

Sevdikleriniz için en “iyi” hediyeler LSV Dükkan’da!

Sevdiklerinize LSV Dükkan ürünlerinden alın, hem çocukları yaşatın, hem de iyiliği çoğaltın.

www.lsvdukkan.com
LSV DÜKKAN by LİSEY kuruluştur.

HOŞGÖRÜSÜZLÜK

CHARLIE HEBDO OLAYI SADECE FRANSA'YI VE DÜNYAYI DEĞİL, 'YALNIZ VE GÜZEL' ÜLKEMİZİ DE HALİYLE FENA ÇARPTI. ZATEN BAŞBAKANIN KOŞARAK BÜYÜK YÜRÜYÜŞE KATILMASI, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE OLAN AŞKINDAN DEĞİL, "AMAN İSLAM'I KİMSE YANLIŞ ANLAMASIN, İslamofobi daha fazla yayılmasın" kaygısından elbette. Çağımızda, bütün inançlar arasında en çok kanın döküldüğü, en korkunç katliamların yapıldığı coğrafyanın İslam'a ait olması, bu inanca sahip akıllı başında insanlar kadar olmayanları da dehşete düşürüyor, düşürmeye de devam edecek.

Öyle ya birileri tarafından, Hristiyan alemi (Haçlı Seferleri'ni düşünün), Yahudiler (İsrail) hatta Ermeniler topyekun İslam düşmanı varsayılırken, Müslümanların birbirlerini katar katar kesip, bombalayıp, ölüm saçmalarının anlaşılır ve 'anlatılır' tarafı pek yok gibi...

Bilhassa Hristiyan aleminin yüzyıllar önce inanışlarını gözden geçirip, bu dünya ve (inanırlar için) öte dünya işlerini birbirinden kesin çizgilerle ayırmış olmaları, yeri geldiğinde emredilmiş olsa da bazı vecibeleri sorgulayıp, gündelik beşeri yaşantıya adapte etmeleri ve en önemlisi, aslında Muhammed peygambere de inen ilk ayet olan "Oku"yu (İkra) kendilerine söylenmiş gibi yaşam biçimi haline getirmeleri sayesinde, her alanda ilerlemeye devam ediyorlar.

Pozitif bilimler, fizik, kimya, kuantum fiziği, sanat, edebiyat, spor, uzay araştırmaları, sağlık hatta her gün belki yüz kere kurcaladığımız akıllı telefonlar dahi İslam coğrafyasında değil oralarda geliyor, insanlık yararına ne varsa oralardan çıkageliyor. Onu düşünme, bunu

söyleme, şunu yapma gibi daha baştan fikri, düşünceyi, eylemi durduran, ileri gitmeyi engelleyen kurallar geçerli değil oralarda...

Okumayı sevmeyen, kulaktan dolma siyasi ya da dini bilgilerle (safsatalarla) bir ömrü tamamlayan, kitapları, heykelleri, filmleri 'daha ne olduğunu bilmeden' yasaklayan zihniyet ise bu cenahta maalesef kendi ayağına kurşunu kendi sıkıyor.

Cumhuriyet gazetesinin Charlie Hebdo dergisinden yaptığı alıntılara karşı ayaklanan ve gazeteyi (çalışanlarını da tabii) neredeyse linç etmeye kalkan kara cahiller, inandıkları peygamberin ve dinin ilk emrinden dahi bihaberler; okumuyorlar, öğrenmiyorlar!

Mesela İran'da Hz. Muhammed'in resmedilebildiğini biliyorlar mı acaba? Ya da ünlü İranlı yönetmen Majid Majidi'nin yeni çektiği filmi "Muhammed"de, peygamberi önce sesli ve görüntülü olarak gösterdiğini, daha sonra Sünnilerden gelen tepkiler üzerine bu sahneleri çıkarmayı düşündüğünü kaç kişi biliyor?

"Kutsalımıza dokundurtmayız, gerekirse öldürürüz" diyenler, misal Hintliler için de ineğin kutsal olduğunu ve bizim bu hayvanı kesip afiyetle yediğimizi, ancak Hindistan'dan herhangi bir tehdit ya da tepki gelmediğini düşünüyorlar mı acaba?

Mesele sadece 'din'le de ilgili değil. Bu hafta vizyona giren "Üçkağıtçı Mortdecai" (Mortdecai) adlı filmde, bir tabloda buldog köpeğin kafasının yerine İngilizlerin ünlü devlet adamlarından Sir Winston Churchill'in kafasının yerleştirildiğini görüyoruz. Film Amerikan yapımı olsa da, uyarlandığı roman bir İngiliz yazara ait. Ve muhtemelen kimsenin aklına yazarı ya da filmi çekenleri cezalandırmak gelmeyecek. Oysa düşünsenize, bizim eski başkanlardan birinin (ya da mevcuttan bir öncekinin) bu şekilde beyazperdede görüldüğünü... Film yasaklandığı gibi, çeken ekip de kendine kaçacak bir ülke arardı herhalde.

Hoşgörü, akıl, mantık ve özgürlük konularında daha yolumuz çok uzun. Ve bırakın yola devam etmeyi, başladığımız yere dönüyor gibiyiz hanidir...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLCAN ÖZYURT, İLHAN YURTSEVER, ALI ULVI UYANIK, SUZAN DEMİR, EBRU ÇELİKÜĞÜ, ŞENAY AYDEMİR, MURAT EMİR EREN, ERMAN ATA UNCU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Bay Turner (Mr. Turner); Foxcatcher Takımı (Foxcatcher);
Timbuktu; İçimdeki Ses; Üçkağıtçı Mortdecai (Mortdecai);
Yedinci Oğul (Seventh Son); Yapışık Kardeşler;
7 Cüceler (Der 7bte Zwerg).

23 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

24 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Güneyt Arkın'lı "Kanun Gücü"ndeki kötü
adamın adının neden Sungu(r) Çapan olduğunu inceliyor.

26 CİNNET

Okan Arpaç, Luis Buñuel'in başyapıtı "Altın Çağ"ı
(L'Âge D'Or) da sansür dosyasına ekliyor.

28 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Elem Klimov, savaşı bir çocuğun gözüyle resmediyor:
"Gel Ve Gör" (Idi I Smotri)... Murat Emir Eren imzasıyla.

30 DÜZENBAZ

Erman Ata Uncu, "Çılgın Madonna"yı (Desperately
Seeking Susan) Atıf Yılmaz'ın çektiğini hayal ediyor!

32 GENÇ VE MASUM

Stan Brakhage'in 1954 yapımı kısası, 'sıkıntı'yı ete kemiğe
büründürüyor: "Desistfilm"... İlhan Yurtsever imzasıyla.

34 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

AYLIK SINEMA DERGİSİ Altyazı

ŞUBAT 2015

DOSYA: 2014'ün En İyileri
İf İstanbul Rehberi

Matrix'ten Bugüne Wachowski Kardeşler

Xavier Dolan'dan Mommy

Turist: Erkekliğin Parodisi

Sissako Sineması

HEDİYE AFİŞ: TURİST

BAY TURNER

★★★★★

ORJİNAL ADI Mr. Turner

YÖNETMEN Mike Leigh

OYUNCULAR Timothy Spall,

Paul Jesson, Dorothy Atkinson,

Marion Bailey, Karl Johnson,

Ruth Sheen, Lesley Manville

YAPIM 2014 İngiltere-Fransa-

Almanya

SÜRE 150 dk.

DAĞITIM M3 (Kurmaca)

RESSAM TURNER DA,
YÖNETMENİN ÖNCEKİ
FİLMLERİNDEKİ GİBİ,
KUSURLU TUTUM VE
DAVRANIŞLARA SAHİP,
TEPKİLERİNİ,
DOMUZLARA BENZER
SESLERLE GÖSTEREN
SEVİMSİZ BİR ADAM.

MIKE LEIGH, "BAY TURNER"A (MR. TURNER) DEK ON BİR UZUN METRAJLI FİLMİ İMZA ATIP YEDİ KEZ OSCAR ADAYI OLDU. LEIGH'İN, İŞÇİ SINIFI İNSANLARININ ÜZERLERİNDEKİ BASKILARI VE BUNALIMLARINI İNCELEYEN ESERLERİYLE

İngiliz tiyatrosuna damga vurmuş Harold Pinter'in stilinden ve Japon yönetmen Yasujiro Ozu'nun duyarlılığından etkiler taşıyan sineması, ruhsal kaosların duygularını iletir. Karakter odaklıdır. Sezgilere, doğaçlamalara özgürlük tanır. Gerçeği tüm hassaslığıyla kavrayıp aktarır, fakat yargılamaz. Mizahı acıdır, acıtır. Varoluşunu anlamlandıramadan duvarlara çarpan, yıpranan, örselenen orta sınıftan karakterlerin gelip dayandıkları noktada hep bir sevgi açlığı vardır. Örneğin son filmi "Ömrümüzden Bir Sene" (Another Year), tanıdığı bir ailenin içine sızmaya çalışırken, sürekli alkol alıp çok konuşan, yalnız, mutsuz Mary'nin, koruma duvarlarına çarparak sınırına geriletilmesi, bir anlamda 'terbiye edilmesi' üzerine kuruludur.

Leigh, bu kez bir değişiklik yaparak, biyografik dram "Bay Turner"da, ünlü bir adamla, İngiliz suluboya manzara ressamlarının en büyüklerinden biri olan Joseph Mallord William Turner'la (1775-1851) ve onun son yirmi beş yılıyla ilgilenmiş. Duyguların akımı romantizmden etkilenen ama şiirsel bir soyutlamayla izlenimciliği de aşan, özgün bir stile sahip olan Turner, Leigh'in ilgisini neden çekmiş olabilir? Filmi seyrettiğinizde anlıyorsunuz: Ressam Turner da, yönetmenin önceki filmlerinde ilgilendiği sıradan insanlar gibi, kusurlu tutum ve davranışlara ziyadesiyle sahip; tepkilerini, çok leziz bulduğu domuzlara benzer seslerle gösterebilen sevimsiz bir adam. Özel yaşamında zayıflıkları da ziyadesiyle mevcut. Ancak, biliyoruz ki, dünyanın en büyük sanatçıları toplumsal-insani standartlara uymazlar. Onlar hayatı, doğayı ve ilişkileri farklı yorumlarlar. Bu nedenle de, aynanın ışığı yansıtan tarafına bakarlarken, arkasını da görmeye çalışırlar.

Bay Turner, ışıklarla ve cisimlerden yansılan ışığın oluşturduğu renklerle oynayan

**MIKE LEIGH'NİN GÖZDE
TEMALARINA UYGUN
OLAN "BAY TURNER",
BÜYÜKÇE BİR YAPIM
OLMANIN HAKKINI
LAYIKIYLA VEREN,
ARA SIRA
BAŞVURULABİLECEK
NİTELİKTE BİR FİLM.**

bir dâhidir. Hikayesi boyunca fark ettiğimiz üzere, anlaşılır manzara ressamlığı, yerini doğanın ruhundaki yansımalarına bırakır. Doğanın gücü karşısında insanlar gitgide önemsizleşmektedir. Bir gemi direğine bağlanıp kötü havada yoğun kara bulutları, şiddetli yağmuru, hırçın dalgaları özümledikten sonra, ondan rahatsız etmeyen bir resim beklenmemelidir zaten. O ve eserleri, tekinsiz, huzursuz, anarşiktir. Örneğin, 1840'ta yaptığı "Esir Gemisi" (The Slave Ship) adlı resmindeki trajediyi, "üzerinde güneş batmayan imparatorluk" aristokratlarının sömürgeci kafalarıyla idrak edebilmeleri kolay değildir.

Olasılıkla annesinin akıl hastalığı nedeniyle on yaşında dayısının yanına gönderilen ve beş yıl sonra Kraliyet Akademisi'ne kabul edilen Turner'ın, kadınlara karşı zaman zaman hoyrat sayılabilecek yaklaşımları, rakiplerine karşı kırıcı tavırları, rol yapmaktan uzak umursamazlıkları arttıkça, resimleri benzersizleşmektedir. Leigh, Turner'ı bütünüyle kavrayıp, o müthiş yapıtların ardındaki adamın çok yönlü bir portresini çizmiş. Seyirciye, bir Turner tablosunun içinde dolaşıyormuş hissini vermek için de, ışıklarda ve renklerde onun tarzına bağlı kalmış; daha önce de defalarca çalıştığı görüntü yönetmeni Dick

Pope ve yapım / kostüm tasarım ekipleriyle, dönemin ayrıntılarını bir tuval üzerinde çalışıyormuş gibi dokumuş.

Turner'ın fotoğraf makinesiyle tanışıp ilk kez karşısına geçmesiyle birlikte, kendi sanatının geleceği için kaygılanmasına özel bir yer ayıran Leigh, teknoloji ne denli gelişirse gelişsin akımların içinde yer alan klasik ressamların evrendeki özel yerlerinin giderek sağlamlaşacağına teminatını bu filmle veriyor. Çünkü, kendisiyle, çevresiyle, düzenle, her şeyle bir tür kavgalı, meselesi olan adamın iç dünyasındaki karmaşanın, fırça darbeleriyle, aracısız tuvale nüfuz etmesiyle ulaşılan sanatsal doruk, teknolojiyle sağlanamaz.

Peki, Turner'ın tüm aşırılıklarını besleyerek onun resim yaparken başka bir evrene savrulmasını sağlayan kadınlar? "Bay Turner"ın omurgasını oluşturan kadın karakterler ve performanslar, onun dünyasına girmemizde anahtar rollerdeler. Sayacaklarım, Leigh filmlerinden tanıdığımız kadın oyuncular. Öncelikle, ona sessiz sedasız kırk yıl hizmetçilik, seks işçiliği, bir tür sekreterlik yapıp, gözlerimizin önünde cilt hastalığı nedeniyle bozulup çöken ve gıkı çıkmayan Hannah Danby (Dorothy Atkinson)... Turner'ın yorumuna göre, Afrodit'in yüz hatlarına sahip dul pansiyon sahibesi, Turner ölene dek sevgilisi olacak, sevecen Sophia Booth (Marion Bailey)... Turner'ın asla kabul etmediği iki kızın anneleri olan ilk sevgilisi Sarah Danby (Ruth Sheen)... Tek sahnede yer alan ve Turner'ın saygı duyduğu arkadaşı, İskoç bilim kadını Mary Somerville (Lesley Manville).

Ve "Bay Turner"a can veren Timothy Spall: Bazen sunuculuk yapsa da o tam zamanlı bir sinema & TV oyuncusu. 1957 doğumlu. 1978 yılından bu yana sürekli üreten bir aktör. Mike Leigh ile çalıştığı "All Or Nothing"de, taksi şoförü rolünde seyreden etkili bir duygusal yolculuğa çıkarıyordu. Şimdi ise, Cannes Film Festivali, Avrupa Film Ödülleri ve daha bir dizi etkinlikte En İyi Aktör ödülü getiren Turner karakterini bu denli itici, soğuk kılan fakat o oranda da kreatif mükemmelliğini taşıyabilen Spall'u seyretmek, tam bir keyif veriyor. Mike Leigh'in gözde temalarına uygun olan "Bay Turner", büyükçe bir yapım olmanın hakkını layıkıyla veren, ara sıra başvurulabilecek nitelikte bir film.

Açılış jeneriklerinin fonundaki estetik çalışma.

Turner'ın bugününü etkileyen geçmişinden, biraz daha ipucu alabilirdik.

ON SEANSI

Şenay Aydemir, Evrim Kaya ve Hasan Cömert'le

her cuma
saat: 22.00'da

hayat
televizyonu

Frekans Bilgileri: Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

FOXCATCHER TAKIMI

ORJİNAL ADI Foxcatcher

YÖNETMEN Bennett Miller

OYUNCULAR Steve Carell,

Channing Tatum, Mark Ruffalo,

Sienna Miller, Vanessa Redgrave,

Anthony Michael Hall

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 129 dk.

DAĞITIM Chantier

GEÇEN YILKİ CANNES FİLM FESTİVALI'NDEN EN İYİ YÖNETMEN ÖDÜLÜYLE AYRILAN BENNETT MILLER'İN ÜÇÜNCÜ FİLMİ

“Foxcatcher Takımı” önümüzdeki günlerde açıklanacak olan Oscar ödülleri için yine aynı kategoride aday gösterilirken, Akademi tarafından En İyi Film adayları arasına alınmamıştı. Lakin, yakında bizim buralara da uğrayacak olan Clint Eastwood’un militarizm güzelleme “American Sniper” dururken “Foxcatcher Takımı”nın görmezden gelinmesinde garipsenecek bir durum yok esasında. Zira Eastwood’un filminin tam karşı kutbunda duran “Foxcatcher Takımı” kasvetli bir Amerikan kültürü ve milliyetçiliği eleştirisi oluşuyla dikkat çekmekte.

Filmin, Oscar’larda kısmen göz ardı edilmesini Akademi üyelerine fazlasıyla karanlık gelmiş olması kuvvetle muhtemel öyküsüne ve Bennett Miller’ın söz konusu öyküyü spor filmi klişelerine zerre prim vermeden, adeta bir gerilim ve hatta korku filmi atmosferi inşa edercesine soğuk, mesafeli ve ağır bir anlatımla ele almasına borçlu olduğu söylenebilir.

Başarı öykülerini pek seven Akademi’nin, bu açıdan tam bir altın madeni olan spor filmleri türünün Amerikan değerlerini yüceltme ve yarattığı milli kahramanlarla adeta birer propaganda aracına dönüşme eğilimine sırt çeviren “Foxcatcher Takımı”nı bağrına basmak konusunda pek hevesli davranmayışına hayret nidalarımızı yükseltmek de anlamsız kaçıyor haliyle.

Kaldı ki, Miller işi bir adım daha ileri taşıyarak rekabetçiliği el üstünde tutan Amerikan kültürünün yalnızca kazanmaya odaklanmış canavarlar yarattığını ve başarısızlık, yok sayılma, kendini ispatlama kaygılarının bireyleri yıkıma sürükleyebileceği gibi, hastalıklı toplumların temellerini de atabileceğini vurguluyor.

**ÜLKESİNİN
RÖNTGENİNİ ÇEKMEYE
SOYUNMUŞ GÖRÜEN
BENNETT MILLER
“FOXCATCHER TAKIMI”
İLE FİLMOGRAFİSİNİN
ŞU ANA KADARKİ EN
OLGUN PARÇASINA
İMZA ATİYOR.**

Kökenleri koyu bir vatanseverliğe, militarizm ve silahlanmaya, mülkiyete, hatta kölelik ve ırkçılığa dayanan vahşi Amerikan taşra aristokrasisi de keza resimdeki yerini alıyor; hem de başrol oyuncularından biri sıfatıyla. Amerikalıların, kültürel kimliklerini meydana getiren unsurlar arasında nedense çoğu zaman gereğinden fazla itibar gösterdiği (sanki bizde ya da dünyanın başka herhangi bir yerinde durum farklıymış gibi) köklü ve varlıklı ailelerin aslında “Foxcatcher Takımı”nın güreşçi kardeşlerinin de dahil olduğu işçi sınıfının ilğini kurutmuş kapitalizmin birer neferi oldukları gerçeği bir tarafa, göz önündeki imajlarına mahsuben ‘yaratılan’ hayır işleri, yüksek mevkilerle kurulan yakın ilişkiler ya da aile isimlerinin beraberinde getirdiği saygınlık bu dünyanın ardına sinmiş delilik ve barbarlığı saklamak için her zaman

yeterli olmuyor. Bunlardan birkaçının yakın geçmişte koca ülkeyi ve 'dolaylı' olarak tüm dünyayı bilfiil yönetmiş olması ise düşündürücü olduğu kadar bir dehşet vesilesi de aynı zamanda.

Oyuncu yönetimi konusunda son yılların en kayda değer isimlerinden sayılan Miller'ın "Foxcatcher Takımı"nda da kalburüstü bir iş ortaya çıkardığı şüphesiz. Özellikle de kırk yıl düşünsek böyle bir rolde tahayyül edemeyeceğimiz Carell ve hemen hiçbir filminde standartlarının altına inmeyen Ruffalo Oscar adayı performanslarıyla ayrı birer parantezi hak ediyor. Kimi anlarda muhtemelen makyajın da etkisiyle tek boyutlu bir kötü adam hüviyetine bürünse de Carell ses tonu, donuk bakışları ve aslında gayet minimal düzeyde seyreden mimik ve reaksiyonlarının

zamanlamasıyla son derece ürkütücü bir sosyopat portresi çiziyor. Ruffalo ise ideal aile babası ile özverili ve müşfik ağabey kalıpları arasında sıkışıp kalmış karakterini ustaca kullandığı vücut dilinin de yardımıyla kanlı canlı bir adam haline getiriyor.

Önceki iki filmini de hesaba kattığımızda Amerikan yakın tarihinden farklı nitelikteki gerçek öykülerle şiddet, yalnızlık, dışlanma gibi mefhumlar ekseninde ülkesinin röntgenini çekmeye soyunmuş görünen Miller ise "Foxcatcher Takımı" ile filmografisinin şu ana kadarki en olgun parçasına imza atıyor.

Rob Simonsen imzalı müzikler özellikle gerilimi tırmandırma konusunda üzerine düşeni yapıyor.

Öyküye pek bir şey katmayan eşcinsellik imaları biraz fazlalık duruyor.

**KIRK YIL DÜŞÜNSEK
BÖYLE BİR ROLDE
TAHAYYÜL
EDEMEECEĞİMİZ
STEVE CARELL VE MARK
RUFFALO OSCAR ADAYI
PERFORMANSLARIYLA
AYRI BİRER PARANTEZİ
HAK EDİYOR.**

TİMBUKTU

BİRKAÇ GÜN ÖNCE ROJAVA'NIN ÜÇ KANTONUNDAN BİRİ OLAN KOBANÊ, SELEFİ CİHAÇI ÖRGÜT İŞİD'İN EYLÜL AYINDAN BERİ devam eden kuşatmasından kurtuldu. Dünyanın gözü bir süredir, bu kafa kesen ve halifelik ilan eden örgütün üzerindeydi. Şüphesiz ki özellikle bu coğrafyadaki tek selefi cihatçılar İŞİD değil. Bunlar olurken Fransa'daki Charlie Hebdo baskını, kaçırılan Batılı rehinelere ve savaş, tüm dünyanın gözünü radikal İslam'a çevirdi. Tam da o sırada Boko Haram adlı yine cihatçı bir selefi örgüt, Nijerya'da akla durgunluk veren bir katliama imza attı. Cihatçılar, yaklaşık 2 bin kişiyi sadece iki gün içerisinde katletti. Bu katliam dünya kamuoyunda ne yazık ki Fransa'daki baskın veya kaçırılan Batılı rehinelere kadar ses getirmede...

Moritanya'lı yönetmen Abderrahmane Sissako'nun "Timbuktu"yu çekme sebeplerinden biri de bu. Sissako, dünyanın uzun süredir görmezden geldiği Afrika'daki 200 bin rehineye dikkat çekiyor. Çünkü Afrika'nın büyük bir bölümünde kök salan bu anlayış, yüzlerce insanın ölmesine ve medeniyetlerin yok olmasına sebep oluyor.

Sanıldığının aksine yönetmen, bu sert konuyu yine aynı minvalde işlemiyor. Bu da konuyu başka bir sömürü mekanizmasından kurtarmış oluyor. "Timbuktu", konusunun aksine kara mizah bir yapıya sahip. Film, çölün ortasında bir antilopun arkasından, büyük silahlarla ateş açan bir grup cihatçıyla açılıyor. Sonrasında Afrika'ya özgü yerel heykellerin tarandığı sahneye geçiyor. Film tümüne bakıldığında genellikle böyle parçalardan oluşuyor. Yöre halkının cihatla ve uygulanan baskılarla yaşadığı enstanteneler. Hikaye anlamında ise tek bir aileye odaklanıyor yönetmen. Ama onu da tamamen filmin merkezine oturtmuyor. Yönetmenin tarzı başta dağınık gibi görünse de parçaların birbirini bulması çok vakit almıyor.

Şehir, radikal bir İslamcı örgütün eline geçmiştir ve her gün ellerinde megafonlarla gezen cihadist askerler, yeni kuralları ve yasakları halka sayar: Bundan böyle şarkı

söylemek, kahkaha atmak, futbol oynamak hatta dışarıda öylesine oturmak bile yasaktır. Şehrin yeni yaşamını dayatanlar ve ona ayak uydurmaya çalışanlar arasında bir hayli komik anlar yaşanır. Cihat ilan etmek için camiye giren askerler, imamın şu sözleriyle karşılaşır: "Allahın evinde mi cihat yapacaksınız?" Afallayan askerler buna cevap veremeyince orayı terk eder. İmam, filmin birkaç sahnesinde daha ortaya çıkar. Çoğunda da acemi cihatçılara "Gerçek İslam bu değil" minvalinde konuşmalar yapar. Filmde yönetmen, yönlendirici unsur olarak çoğu kez imamı kullanıyor. Ama filmin geneli düşünülünce imam yer yer fazlasıyla didaktik bir tat veriyor.

Tüm bunlar olurken Timbuktu yakınlarındaki çölde karısı Satima, kızı Toya ile çadırdaki yaşayan Kidane ise bu ortamdan biraz daha uzakta, kendi hâlinde bir yaşam sürüyor. Fakat ailenin, şehirden uzaktaki yaşamları Kidane'nin, GPS adlı ineklerini katleden balıkçıyı yanlışlıkla vurmasıyla değişiyor. Ve aile, yeni Timbuktu ve kurallarıyla tanışıyor.

Filmdeki en etkileyici sahnelerden biri, top olmadan sahada futbol maçı yapan gençler. Baskıcı sistemlerin yaratıcılığı nasıl beslediğine dair bir bölüm bu. İlginçtir ki filmde futbolu yasaklayan cihatçı askerler de kendi aralarında futbol muhabbeti yapmaktadır. Yönetmenin filmde, yöre halkı ile işin başını çeken cihatçıları ayırdığını görmemek imkansız. Fazlasıyla 'ithal' cihatçılar hem imam yardımıyla, hem de elinde megafonla gezip kural okuyan askerlerin acemiliğinde fazlasıyla gösteriyor. Çünkü yönetmene göre de her gün yeni kuralları türeyen bu sistemin, gerçek inanişle alakası yok. Filmde umut da yok değil, evlerde gizlice şarkı söyleyenler, eldiven takmayı reddedenler ve tüm otoritelere karşı Zabou üstlerine fazlasıyla büyük bu elbiseyi giymeye ikna olmuyor...

Futbolun yasaklandığı şehirde gençlerin, topsuz bir şekilde maç yapmaları. Adeta dans eder gibi.

Filmdeki imamın yer yer fazlasıyla didaktik olması.

YÖNETMEN Abderrahmane Sissako

UYUNCULAR Ibrahim Ahmed,

Abel Jafri, Toulou Kiki,

Layla Walet Mohamed

YAPIM 2014 Fransa-Moritanya

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM M3 (Mars Production)

2014 CANNES'DA YARIŞAN "TİMBUKTU", EN İYİ YABANCI FİLM DALINDA OSCAR'A DA ADAY. DÜNYANIN FARKLI BİR GAİLESİNİ YÜKLENDİ. FİLMİ BAKALIM JÜRİ NASIL DEĞERLENDİRECEK...

İÇİMDEKİ SES

YÖNETMEN Çağrı Bayrak

OYUNCULAR Engin Günaydın,

Füsun Demirel, Ersin Korkut,

Leyla Tuğutlu, Hamdi Kahraman,

Nazlı Tosunoğlu, Onur Buldu,

Sırrı Süreyya Önder

YAPIM 2014 Tükiye

SÜRE 94 dk.

DAĞITIM Pinema (Barakuda Film)

EĞER BİRKAÇ YIL ÖNCE
ENGİN GÜNAYDIN'IN
'UYKUSUZ' MİZAH
DERGİSİNDEKİ
KÖŞESİNİ TAKİP
ETTİYSENİZ, FİLMDEKİ
SELİM'İN İÇ
SESİNİ HEMEN
TANİYACAKSINIZ.

SİNEMAMIZ GEÇEN YIL 100. YAŞINI DOLDURDU BİLİYORSUNUZ. 2014'TE YERLİ YAPIMLARIN SAYISININ 100'Ü GEÇMESİYE hem sevindirici hem de düşündürücüydü. Nicelik mi önemli nitelik mi? Eğer nitelikten bahsedeceksek, sinema sanatı kriterlerine uygun yapımların sayısının fazla olmadığı ortada. Komedi ve korku türünün ise atağa geçtiğini söyleyebiliriz.

Komedi şüphesiz en zor türlerden. İnsanları güldürmek hiç de kolay değil. Kaliteli komedi üretmek ise iyice güç, zaten genellikle karşımıza bol küfürlü zevzek metinlere dayalı komediler çıkıp duruyor. Belden aşağı espriler ve küfüre baş vurmak işin kolayına kaçmak demek. Peki kaliteli mizah gerçekten çok mu zor?

Sıra Engin Günaydın'ın "İçimdeki Ses"ine gelince tabii ki insan umutlanıyor. Çünkü Engin Günaydın öncelikle televizyon sayesinde popülerleşmiş ama belli bir çizgiye sahip oyuncularımızdan. Sadece oyunculuğuyla değil, "Vavien" gibi bir başyapıtın senaristi olmasıyla da gönlümüzü fethetti.

Film adıyla müsemma, Engin Günaydın'ın canlandırdığı başkarakter Selim'in iç sesiyle başlayıp devam ediyor. Günaydın'ın iç sesi akla hemen komedinin nevrotik kralı Woody Allen'ı getiriyor. (Eğer birkaç yıl önce Engin Günaydın'ın Uykusuz mizah dergisindeki köşesini takip ettiyseniz, bu iç sesi hemen tanırırsınız.)

Pimpirikli, anı anına uymayan, kararsız ve aslında tüm iç sesi aklının daha fazla karışmasına neden olan Selim, bir 'çağ yangını' olan yalnızlıktan mustarip. Dizi senaristliği yapıyor. Ama tabii ki gönlünde yatan aslan sinema filmi senaryosunu bitirebilmek. (Sırrı Süreyya Önder'in yapımcı rolünde karşımıza çıkması ve dizi setinde geçen sahneler, "Neden Tarkovski Olamıyorum..." ile akrabalık bağı taşıyor ve son derece eğlenceli sahneler bunlar.)

Selim'i yalnızlığı o kadar bunalıyor ki annesi Mehpare'yi (Füsun Demirel) yanına çağırıyor. Onun göreceli bohem yaşamıyla dinine bağlı, Umre'den yeni dönen annesinin yaşamı taban tabana zıt. Selim'in asıl şanssızlığı, 40 yaşının eşiğinde alkolü bırakıp sağlıklı bir yaşama adım atmak için yazıldığı spor salonunda tanıştığı Aysıl'ın (Leyla Tuğutlu) kendisine beklenmedik biçimde âşık olmasıyla annesinin taşı tarağı toplayıp yanına gelmesinin eş zamanlı olması!

Bir yandan da filmde Selim'in Aysıl'ın ilgisine mazhar oluşuna ikna olamayıp süreci başlıyor. Bir manken fiziğine sahip, genç, neşeli ve hayat dolu Aysıl nasıl olur da Selim'i beğenir, onun elini tutar hatta onunla sevişmek için can atar? Dahası, annesine 'anne' diye hitap edip onun kalbini kazanabilmek için 'gün'lere katılır, Mehpare'nin arkadaşlarıyla gezer ve giderek

Mehpare'ye dönüşmeye başlar?

Saçlarına ak düşmüş, pımpirikli Selim'in bu şüpheye düşmesinin altında yatan gerçek neden ne peki? Engin Günaydın'ın senaryosundaki mizah, gücünü tam da buradan alacakken ısıtıyor. Çünkü Selim'in cinsel kimliği son derece muallak. Aysıl'ı ikinci karşılaşmalarında, şehir zorbalarının elinden Zeki Müren personasıyla kurtarıırken, mendirekteki başka bir tecavüz eğilimli grupla kavga sahnesinde Selim'in içinden küfürbaz bir 'canavar' çıkıveriyor.

Ya da Aysıl'ın Selim'in kirpiklerini beğenmesiyle başlayan kirpik bakım süreci de bu muğlak cinsel kimlik üzerinde düşündürüyor. Aysıl'ın cinsel isteği karşısında gerilemesi ve telefon konuşmalarında bizzat nazlı bir 'kız'a dönüşmesi gibi pek çok örnek verebileceğimiz

Selim'in cinsel kimliğine dair belirsizlik, gereksiz yere aklımızın karışmasına neden oluyor.

Bu belirsizlik sürerken, Engin Günaydın'ın kendine özgü mizahı, pek çok sosyolojik ve psikolojik gözlem ve tespitlerin zenginliğiyle dolu. Geleneksel ve muhafazakar yaşamı temsil eden Mehpare ve tayfası olsun, onları idare etmenin kurnazca yolunu bulmuş üçkağıtçı tur operatörü (Onur Buldu) olsun, Ersin Korkut'un canlandırdığı, Yılmaz Erdoğan'a benzetilmekten mustarip dizi oyuncusu olsun, incelikle işlenmiş karakterlerle dolu "İçimdeki Ses", kaliteli mizah severler için kaçırılmayacak bir komedi.

Ersin Korkut ve Onur Buldu, açık ara rol çalarak filmin en renkli sekanslarına imzalarını atıyor.

Aysıl'ın ailesine dair filmde hiçbir veri yok.

AYŞIL'IN CİNSEL İSTEĞİ KARŞISINDA GERİLEMESİ VE TELEFONDA NAZLI BİR 'KIZ'A DÖNÜŞMESİ; YANI SELİM'İN CİNSEL KİMLİĞİNE DAİR BELİRSİZLİK, AKLIMIZI KARIŞTIRIYOR.

ÜÇKAĞITÇI MORTDECAI

ORİJİNAL ADI Mortdecai

YÖNETMEN David Koepp

OYUNCULAR Johnny Depp,
Gwyneth Paltrow, Ewan McGregor,
Paul Bettany, Olivia Munn,
Jonny Pasvolsky, Ulrich Thomsen

Jeff Goldblum

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 107 dk.

DAĞITIM The Moments
Entertainment

**KÖTÜ BİR
SENARYONUN
KURBANİ OLAN BİR
SÜRÜ TECRÜBELİ
İSİM... OYSA
HOLLYWOOD BİR
ZAMANLAR BÖYLE
İŞLERİ NE DE GÜZEL
KOTARIRDI...**

MALESEF "ÜÇKAĞITÇI MORTDECAI" BAŞLADIĞINDAN İTİBAREN HER DAKİKASINDA GİDEREK DAHA ÇOK HAYAL kırıklığı yaratan bir film haline dönüşüyor olsa da bir Adam Sandler komedisi kadar kötüleşemiyor. Ama burada tartışılabilir bir durum var tabii ki. O da absürt komediyle, çocuksu sayılabilecek basit komedi arasındaki dengeyi bir türlü tutturamayan bu filmin yönetmeninin David Koepp olması...

David Koepp, Hollywood'un sistem içinde iyi gişe filmleri üreten senaristlerinden biridir her şeyden önce. Ama çözmekte zorlandığımız bir senarist aynı zamanda... Ne derseniz deyin çığır açan bir Spielberg filmi "Jurassic Park", De Palma'nın ustalıklı çektiği suç draması "Carlito'nun Yolu" (Carlito's Way), güme gitmiş bir Ron Howard filmi "The Paper", ajan gerilimlerinin en iyilerinden sayılabilecek yine De Palma filmi "Görevimiz Tehlike" (Mission: Impossible), David Fincher'ın en azından durumu gayet idare eden filmi "Panik Odası" (Panik Room), Sam Raimi'nin ilk "Örümcek-Adam" (Spider-Man) filmi gibi iyi örneklerin yanısıra, hatırlamakta epey zorlanabileceğiniz "Melekler Ve Şeytanlar" (Angels And Demons), Indiana Jones filmlerinin en kötüsü olan "Indiana Jones ve Kristal Kafatası Krallığı" (Indiana Jones And The Kingdom Of The Crystal Skull), yönetmenliğini de kendisinin yaptığı Stephen King'den uyarladığı "Gizli Pencere" (Secret Window) ve geçen yılki "Jack Ryan: Gölge Ajan" (Jack Ryan: Shadow Recruit) senaryosuyla da karnesinde kırıklar barındıran bir senarist/yönetmen. Yönettiği filmlerin (6 tane) hepsinde de sorunlar var. Tıpkı bu yeni filmi "Üçkağıtçı Mortdecai"de olduğu gibi... Acemi bir senaristle çalıştığı ise çok belli...

Dünyanın her yerinde oldukça sevilen üç parlak oyuncunun rol aldığı filmde, belli ki yeni bir Austin Powers ya da Dedektif Clouseau serisi

yaratmak amaçlanmış. Austin Powers'ın İngilizliği ve zevkine düşkünlüğü ile Clouseau'nun sakarlığı ve peşinden ayırmadığı yardımcısı Kato'su (burada da Jock adlı enteresan bir yardımcı var) gibi benzer özelliklerle donattıkları bir karakter Mortdecai. Bunlara bir de Johnny Depp'in her komedi karakterine uyguladığı (bazılarımızın artık bundan feci halde sıkıldığı) kimi beden dili numaraları ve mimiklerini de ekleyin!

İngiltere'nin sanat dünyası içinde dolandırıcılık yaparak geçimini sağlayan bir sanat simsarı olan Mortdecai, devlete olan borçları yüzünden kayıp bir tablonun peşine düşen hükümet ajanlarına yardımcı olmak zorunda kalır. Üniversiteden beri tanıdığı ajan arkadaşı Martland (Ewan McGregor) ile çalışmak zorundadır. Diğer yandan Martland de

yıllardır Mortdecai'nin güzel karısı Johanna'ya (Gwyneth Paltrow) âşıktır... Arkasında çok önemli bir banka şifresinin saklı olduğuna inanılan, Goya'nın kayıp tablosunun peşinde Londra'dan Moskova'ya, oradan da Los Angeles'a kadar uzanan kaçıp kovalamaca sırasında pek çok hareketli olay yaşanır.

Zaten sorun da burada ya, bütün bu maceralar sırasında bu üç ateş topunun beklentileri yüksek tutan çarpışması bir türlü gerçekleşemiyor. Mortdecai'nin karısı Johanna'yla sürdürdüğü bıyık polemigi ilk başlarda eğlenceli olsa da o kadar çok tekrar ediliyor ki komedisini yitiriyor bir süre sonra. Çok basit bazı diyalog ve düşme-kalkma esprileri filmi bir çocuk komedisi gibi gösterirken araya giren seksist ve kimi erotik imalar barındıran espriler de ters yöne

çektiyor filmi. Bu 'iki arada bir derede' hali maalesef ortaya dengesiz bir komedi çıkmasına neden oluyor. Ne Ewan McGregor'un oynadığı Martland karakteri ne de Gwyneth Paltrow'un Johanna'sı yeterince güçlü yazılabilmiş karakterler. 1973'te yayımlanmış "Don't Point That Thing At Me" adlı roman nasıl bilemiyoruz ama senaryoya cazibe getiren tek buluş daha önce Austin Powers'ın yaptığı gibi 60'lı yılların İngiltere'sine yapılan 'retro' referanslar...

Komedisinde daha zeki bir ton tutturulsaymış daha başarılı ve kalıcı bir komedi serisine dönüşebilirmiş "Üçkağıtçı Mortdecai".

Johnny Depp, Gwyneth Paltrow ya da Ewan McGregor değil, Jock rolüyle Paul Bettany dikkat çekiyor...

"Neden yeni bir Austin Powers filmi yapılmıyor?" diye hayıflanabilirsiniz!

**ÇOK BASİT BAZI
DİYALOGLAR VE
DÜŞME-KALKMA
ESPRİLERİ FİLMİ BİR
ÇOCUK KOMEDİSİ GİBİ
GÖSTERİRKEN, KİMİ
EROTİK İMALAR
DA TERS YÖNE
ÇEKİŞTİRİYOR FİLMİ.**

YEDİNCİ OĞUL

DİJİTAL ÇAĞ, SİNEMADA DA AYARLARI İYİCE BOZMUŞ GÖRÜNÜYOR. “MADEM BİLGİSAYAR BAŞINDA OTURUP evrenler kurabiliyoruz, tarihin farklı zamanlarından kadim efsaneleri bir araya getirebiliyoruz, yapalım o vakit” diye düşünüyor olmalı birileri. Yoksa “Yedinci Oğul” gibi bir filmi neden izlemek zorunda bırakılalım ki!

Muhtemelen muhabbet şöyle dönüyor: “Şimdi bize ne lazım. Öncelikle bir seçilmiş kişi. Sonra onu eğitecek orijinal bir usta. Seçilmiş kişinin aşık olacağı bir genç kadın. Geçmiş nefretlerin yeniden körüklenmesi için kırık bir aşk hikayesi. Bir de çeşitli türden yaratıklar. Ejderha olur, kaplan olur, devler olur.”

Sonra masadaki bir diğeri soruyordur: “Peki insanlar bu kez kime karşı savaşacaklar?” Cevap: “Güzel soru... Bence cadılara karşı savaşsınlar.” Yorum: “Abi çok iyi düşündün sen onu.”

Tamam, fazla karikatürize bir tarif oldu ama bazı filmler için vaziyetin bundan daha hallice olduğunu düşünmek o kadar zor ki!

“Yedinci Oğul”un dijital efektleri için aylarca uğraşmış belli ama senaryosu için ayrılan süreyi gerçekten merak etmemek elde değil. Film, Jeff Bridges’in canlandırdığı cadı avcısı Gregory’nin cadıların kraliçesi Mother Malkin’i (Julianne Moore) kör bir kuyuya hapsedmesiyle açılıyor. Gel zaman git zaman, Mother Malkin gücünü yeniden toparlıyor ve kuyudan kurtuluyor. Tabii ki bütün amacı Gregory’den intikam almak. Ama bu arada hazır intikam almaya başlamışken ‘dünyanın yönetimini de ele geçirsem fena olmaz’ diye düşünüyor.

Malkin, insanoğlunu tehdit etmeye başlayınca bar köşelerinde dirsek çürüten eski şövalye/cadı avcısı Gregory bununla baş etmek ve ‘yedinci oğulun yedinci oğlu’nu bulmak için yollara düşüyor. Onu bir göl kıyısında ailesinin yanında buluyor. Titremesinden ve geleceğe dair gördüğü rüyalarından ‘vizyon’ sahibi bir seçilmiş kişi olduğunu anladığımız Tom Ward (Ben Barnes), zaten beklediği Gregory ile birlikte insanlığı kurtarmak için yola çıkıyor.

Tamam diyoruz, seçilmiş kişi artık duruma el koyacak ve hikaye biraz daha anlam

kazanacak ama öyle olmuyor. Bir süre daha Gregory’nin komikliklerini (hakkını yemeyelim Bridges gayet iyi oynuyor) izlemeye devam ediyoruz. Bizim ergen seçilmiş bu sırada gönlünü yarı cadı bir ahuya kaptırıyor ve misyonunu unutuyor. Velhasıl “artık bir şeyler olsun” diye beklediğimiz 100 dakika.

Finalde birkaç dijital efektle kotarılmış görsel şov ile sona eriyor. Filme dair sorularımız kalıyor geride. Mesela ‘yedinci oğul’a dair bir film olmayacaksa adı neden öyle? İki cadı, üç ejderha koyunca ‘fantastik’ film çıkıyor mu ortaya? Hadi Mother Malkin’i anladık, aşk intikamı peşinde koşuyor ama sorup sual etmeden onun peşine takılan o kadar yetenekli ‘öteki dünya’ yaratığının motivasyonları ne? Durup kendilerine bir sormuyorlar mı ‘biz burada ne işe yarıyoruz’ diye?

2007’de “Cengiz Han” (Mongol) filmiyle karşımıza çıkan yönetmen Sergey Bodrov, 1999 tarihli “Kafkas Mahkumu” (Kavkazskiy Plennik) ile hatırı sayılır övgüler aldıktan sonra “Cengiz Han”a kadar araya dört film daha sıkıştırmış ama dişe dokunur bir işe imza atamamıştı. Aradan geçen sekiz yıldan sonra ortak projeler dışında tek başına yönettiği “Yedinci Oğul” ile de bu fırsatı kaçırmış görünüyor. Joseph Delaney’in “The Spook’s Apprentice” isimli kitabından esinlenilerek yazılan senaryonun zaafı sinemadan az çok anlayan ve fantastik filmleri bağrına basan seyirciyi mutlu edecek gibi değil. Sonuçta, ‘iyiler’ ve ‘kötüler’in motivasyonunun/misyonunun doğru tanımlanmadığı; hikaye içinde derinleştirilmediği bu tür fantastik yapımlar, bilgisayar oyunu tadı vermekten bir adım öteye gidemiyor. Bu satırların yazarının bilgisayarda en son “Quake 2” oynadığı bilgisini de not düşelim ki, bu çağın ‘oyuncuları’na “bu film tam bize göre” diye düşünme fırsatını sunalım.

Jeff Bridges filmi izlenilir kılan en önemli unsur.

Bu sene amma da Julianne Moore yaptı!

ORJİNAL ADI Seventh Son
YÖNETMEN Sergey Bodro
OYUNCULAR Jeff Bridges, Ben Barnes, Julianne Moore, Alicia Vikander, Kit Harington, Olivia Williams, Djimon Hounsou
YAPIM 2014 ABD
SÜRE 102 dk.
DAĞITIM UIP

**FANTASTİK TÜRDEKİ
"YEDİNCİ OĞUL"UN
DİJİTAL EFEKTLERİ
İÇİN AYLARCA
UĞRAŞILMIŞ BELLİ
AMA SENARYOSU
İÇİN AYRILAN SÜREYİ
MERAK ETMEMEK
ELDE DEĞİL.**

YAPIŞIK KARDEŞLER

★
YÖNETMEN İlker Ayrik
ÖYUNCULAR İlker Ayrik,
Hakan Bulut, İvana Sert,
Ayberk Atilla, Erdal Tosun
YAPIM 2014 Türkiye
SÜRE 105 dk.
DAĞITIM Mars Dağıtım
(Pervasız Yapım)

İVANA SERT'İN YARI
EROTİZMİNE BEL BAĞLAYAN,
CAMİ SAHNELERİYLE
GÜLÜMSETSE DE TAM KOMEDİ
SAYILAMAYACAK BİR FİLM.

FARRELLY KARDEŞLER İMZALI 2003 YAPIMI "TAKILDIM SANA" (STUCK ON YOU) FİLMİNİN DERİSİNİ YÜZÜP AYNEN KENDİ üstüne geçirmeye çalışan "Yapışık Kardeşler", İlker Ayrik'in ilk yönetmenlik denemesi olsa da katlanılabilirlik katsayısı bir hayli düşük, vasat-altı bir komedi denemesi. Kaldı ki Farrelly Kardeşler öncesinde, ta 1981'de Samim Utku'nun Nokta ile Virgül'lü "Yapışık Kardeşler"i de düşünüldüğünde durum iyice sevimsizleşiyor... Çünkü tıpkı yapım şirketinin adı gibi 'pervasız' bir 'apartma' var karşımızda.

Balıkesir'in şirin bir kasabasında yaşayan, doğuştan yapışık Halim-Selim kardeşler, çevrelerindeki her kızın kapısını çaldıktan sonra, çok parlak bir fikirmiş gibi İstanbul'un yolunu tutarlar. İstanbul 'kız kaynamaktadır', umutları yeniden yeşermiştir ama onların bahtı kapalıdır. Sonunda da mafyaya bulaşıp akıl almaz bir maceraya atılacaklar, mutlulukla hiç ummadıkları bir anda ve yerde kucaklaşacaklardır.

Senaryoda mantık aramak vb. tamamen boş iş de doğuştan yapışık kardeşlerin nasıl olup da

farklı ceket, gömlek, pantolon giyebildiğini merak etmedim değil... "Temel İlgüdü"nün (Basic Instinct) antolojilere geçmiş meşhur sahnesiye tavan yapan İvana Sert'in yarı erotizmine bel bağlayan, özellikle cami-hoca sahnelerinde gülümsetmeyi başarmasına rağmen gerçek bir komedi de sayılamayacak bir film. Açık söylemem gerekirse, yalnızca 'Arka Pencere disiplini' gereği iş başa düştüğü için seyrettim ve 'zaman kaybı' duygusundan halen kurtulabilmiş değilim.

Yönetmen İlker Ayrik, oyuncu İlker Ayrik'tan bir adım önde gibi sanki... Evet, 'küfürsüz komedi' çekmiş dediği gibi ama küfür olmadığı gibi bana sorarsanız komedi de yok. "Yapışık Kardeşler"i ulaşacağı seyirci sayısını ise gerçekten merak ediyorum. Bakalım, yalnızca medya pompasıyla ve kalitesizlikle nereye kadar...

İki kardeşin bitmek bilmez 'inatlaşma' sahneleri çok kötü.

Kasaba gençlerinden 'Bulaşık'ı canlandıran Bülent Şakrak, çok iyi.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

7 CÜCELER

ORJİNAL ADI Der 7bte Zwerg

YÖNETMENLER Boris Aljinovic,

Harald Siepermann

SESLENDİRENLER Yekta Kopan,

Ziya Kürküt, Dündar Müftüoğlu

YAPIM 2014 Almanya

SÜRE 87 dk.

DAĞITIM Mars Dağıtım

(Medyavizyon)

"7 CÜCELER"DE ÜÇ BOYUTLU ANIMASYON, ANLATIMI VE REFERANS ALDIĞI DİĞER YAN HİKAYELERİYLE UYUMLU BİR BÜTÜNLÜK İÇİNDE.

GEÇTİĞİMİZ YIL SEYRETTİĞİMİZ "TARZAN" ANIMASYONU İLE ALMANLARIN DA BU ALANDA İYİ İŞLER ORTAYA KOYABİLDİĞİNİ gördük. Tarzan gibi klasik bir hikayeden modern bir animasyon çıkarmayı başarmışlardı. Üstelik teknik ve içerik olarak da oldukça tutarlı bir çalışmaydı. "7 Cüceler" de bilindik peri masalının, yine modern ve serbest bir uyarlaması. Üstelik türdeşleri olan birçok yan hikayeye de destekleniyor. "Kırmızı Başlıklı Kız Ve Kurt", "Çizmeli Kedi", "Pinokyo", "Uyuyan Güzel", "Kurbacı Prenses" ve daha birçoğu ile birlikte...

Animasyon, kötü cadı Dellamorta ile Prenses Rose'un mücadelesi üzerine odaklanıyor. Dellamorta, Rose'u lanetlemiştir. Lanet prensesin eline batan iğne ile 100 yıllık uykuya yatmasıyla sonuçlanacaktır. Buna kraliyet ailesi de dahil olur. Tabii bu uykudan uyanması için yakışıklı bir prens tarafından öpülmesi gerekmektedir. Ama Prens bu yolda Dellamorta'nın gazabına uğrayacak, onun ejderhası Burner ile mücadele edecek ve yanına da 7 kahraman cüceyi alarak yollara

düşecektir.

Üç boyutlu animasyon, anlatımı ve referans aldığı diğer yan hikayeleriyle uyumlu bir bütünlük içinde. Tüm görsel atmosfer ve renkler de cıvıl cıvıl. Film boyunca 7 Cüceler'den dinlediğimiz şarkılar da ritmik ve eğlenceli. Bu açıdan büyükleri de sarıp sarmalayan bir havaya bürünüyor. Ama film Dellamorta'nın ejderhası Burner ile 7 Cüceler'in yaklaşmasıyla sekteye uğruyor. Bu noktadan finale kadar biraz zorlama ilerliyor ve o bilindik sonla bitiyor.

"7 Cüceler" sadece çocuklar için üretilmiş bir yapım değil. Yetişkinleri de yakalayabilecek kaliteye ve anlatıma sahip bir çalışma. Son yıllarda Avrupa kökenli animasyonların belli bir çığırda yükseldikleri düşünülürse bu gidişatta daha pek çok yapımla karşılaşacağız gibi.

Filmin Türkçe seslendirme kadrosunda yer alan tüm isimler, animasyonun çitasını epey yükseltiyor.

Ejderha tasarımının Şrek'teki gibi detaylı ve incelikli olmaması.

BAY TURNER

FOXCATCHER TAKIMI

TİMBUKTU

ÜÇKAĞITÇI MORTDECAI

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
BAY TURNER / MR. TURNER		★★★★		★★★★	★★★★★		
FOXCATCHER TAKIMI / FOXCATCHER		★★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★★	
İÇİMDEKİ SES		★★★★		★★	★★	★★	
TİMBUKTU / TİMBUKTU		★★★★		★★★★★	★★★★		
ÜÇKAĞITÇI MORTDECAI / MORTDECAI		★★		★★	★★		
YAPISIK KARDEŞLER	★		★				
7 CÜCELER / DER 7BTE ZWERG	★★★★						
YEDİNCİ OĞUL / SEVENTH SON		★★					
6 SÜPER KAHRAMAN / BIG HERO 6		★★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★	
ARAYIŞ / THE SEARCH		★★★★		★★★★	★★		
AŞK SANA BENZER	★	★	★				
BANA MASAL ANLATMA	★★★★	★★★★				★★★★	
BENİM KOMŞUM BİR MELEK / ST. VINCENT	★★★★			★★★★	★★★★		★★★★
BEYAZ TANRI / FEHÉR ISTEN				★★★★			★★★★
CESUR TOM VE SİHİRLİ AYNA / MEÑIQUE Y EL ESPEJO MÁGICO		★★					
ÇALSIN SAZLAR	★★	★★★★		★★	★★		
ÇILGIN KAMP	★						
FATİH'İN FEDAİSİ KARA MURAT	★		★				
HACKER / BLACKHAT	★★★★	★★		★★	★★★★	★★★★	★★
LEVIATHAN / LEVIAFAN		★★★★★		★★★★★	★★★★★		★★★★★
MAZLUM KUZEY	★						
NEDEN TARKOVSKİ OLAMIYORUM...	★★★★	★★	★★★★	★★	★★★★	★★★★	★★★★
TAKİP 3: SON KARŞILAŞMA / TAKEN 3	★	★★		★			
WHIPLASH	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★
YILDIZ HARİTASI / MAPS TO THE STARS		★★★★		★★★★	★★★★		★★

HAFTANIN FİLMLERİ GÖSTERİMİ DEVAM EDENLER

ELEŞTİRMENİN GÜCÜNE KARŞI “KANUN GÜCÜ”

1979 yapımı **Cüneyt Arkın** filmi “Kanun Gücü”, acımasız mafya babalarına karşı onların yöntemleriyle mücadele eden **‘Hanzo’** lakaplı Komiser Ahmet’in müthiş serüvenlerini getirir karşımıza. Canavar ruhlu mafya babasının adının **‘Sungur Çapan’** olmasıysa ilginç bir iz bırakır...

CÜNEYT ARKIN'IN 1976-1990 YILLARI ARASINDA YÖNETMEN OLARAK İMZA ATTIĞI 43 FİLMDEN BİRİDİR “KANUN GÜCÜ”. BAŞROLDE DE ARKIN VARDIR. KADRODAKİ DİĞER İSİMLER ARASINDA DENİZ

Akbulut, Haluk Dural, Necla Fide, Reha Yurdakul, Süheyl Eğriboz hemen dikkat çeker. İlk bakışta sıradan, hatta vasatın da altında bir Yeşilçam filmidir. Senaryoya Arkın’la birlikte imza atan Safa Önal, hiçbir varlık gösterememiştir. Darmadağın bir şekilde ilerler film. Ciddi kurgu hataları, affedilecek gibi değildir. Oyunculuk namına da kayda değer herhangi bir şey yoktur. Fakat yine de “Kanun Gücü”, özellikle sinema yazarlığı tarihi açısından bilinmesi, mümkünse seyredilmesi gereken filmlerden biridir. Anlatayım, hak vereceksiniz...

1979 yapımı filmde Cüneyt Arkın’ı ‘Hanzo’ lakaplı Komiser Ahmet olarak görüyoruz. Polis teşkilatının en öfkeli görevlilerinden biri. Kafası yerine silahını çalıştırmayı tercih ettiğini açık açık dile getiriyor. “Yerine, zamanına ve adamına göre davranmayı” prensip haline getirmiş, kötülere aman vermemeye yemin etmiş bir emniyetçi. Pek uymamış olsa da ‘Hanzo’luk bu tür huylarından kaynaklanıyor zaten. Filmin başlarında, Müfit Bey adında, tam da “Şu dünyanın içine bir de ben kusabilsem” dedirten türden bir mafyözün peşinde. Müfit’in de ‘Akrep’ lakaplı, kurbanlarını dürbünlü tüfekle avlayan bir tetikçisi var ve genç kızlar dahil seri cinayetler işlemekte... Önceleri tabii ki Komiser Ahmet ile Akrep arasında büyük bir kavgışma olacak, filmin sonuna dek sürecek zannediyorsunuz ama pek öyle olmuyor. İntihar süsü verilmiş bir genç kız cinayetinden sonra Komiser Ahmet, çaylak ortağıyla birlikte daha büyük, daha tehlikeli bir şebekenin ve şebekenin başındaki babaların babasının peşine düşüyor.

Bu arada belirtmeliyim ki Komiser Ahmet bir zamanlar evliymiş. Fakat mesleği her şeyin önünde geldiğinden, bazen günlerce eve uğramadığından karısı küçük oğullarını da alarak Almanya’daki abisinin yanına gitmiş. Hem de filmin finalinde bile gelmemek üzere! Elbette komiserimizin annesi sık sık oğlunun evlenmesi gerektiğini söylüyor, “Ölmeden yuva kurduğunu görmeliyim, torun sevmeliyim” diyor.

Neyse, dönelim asıl konumuza... Gerçi daha önce de o adı duyuyoruz ama şebeke Ahmet’i baştan çıkartmak, tuzağa düşürmek için hem masum hem şuh bakışlı, seksi mi seksi bir kadın olan Nevin’i (Necla Fide) yolluyor. Nevin başarılı da oluyor... Ahmet tam kadınla yatağa girecekken ilaçlı viski içtiği için düşüp bayılıyor, uyandığında da kendisini sucuk gibi bağlanmış halde buluyor. Hiç kuşku yok ki kısa süre sonra kurtuluyor, pek çok kötü adamı dövüyor, sonra da konuşturmak için Nevin’e gidiyor. Nevin olan biten her şeyi anlatacakken, tüm bu kirli işlerin ardındaki adamın adını söyleyecekken nereden geldiği belli olmayan bir kurşunla yere yığılıyor. Ahmet’in kollarında son nefesini vermek üzere olan genç kadının ağzından şu sözler duyuluyor: “Katil Sungur’du... Sungur Çapan... Sungur Çapan...”

Hey Allahım... Cüneyt Arkın ama bana sorarsanız duayen senarist Safa Önal, sevgili abimiz-dostumuz Sungu Çapan’ın hangi yazısına gıcık olmuşlarsa, “Kanun Gücü”nün rezil, gaddar, sinsi mafya babasına, bir harf fazlasıyla Sungu Çapan’ın adını vermişler! Bilen bilir, tanıyan tanır; Sungu Çapan, böylesi ‘tatlı’ bir şakayla en son karşılaşması gereken eleştirmenlerden biridir ama ‘yönetmenin-senaristin intikamı’ bir şekilde onu hedef

seçmiştir...

Üstelik de adı bir kez net telaffuz edildikten sonra şu tür diyaloglar sökün ediyor:

“Sungur’larla başa çıkılmaz, onlar bitmez.”

“Bitecek... Sömürdüğünüz masum halkın umutlarıyla geleceğim üstünüze. Bugün bir Sungur, yarın hepiniz biteceksiniz.”

“Yarın bir Sungur, öbür gün bütün Sungurlar tutuklanacak...”

Sungu Çapan’a sormuştum bir keresinde, “Yahu vardı öyle bir şey hakikaten” deyip pek üstünde durmamıştı.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

ALTIN ÇAĞ

Bundan 85 yıl evvel **Luis Buñuel**'in yönettiği, önce Fransa'yı sonra da tüm **dünyayı karıştıran**, burjuvaziye okkalı bir şamar patlatan, sinema tarihinin en cesur filmlerinden biridir “Altın Çağ” (**L'Âge d'Or**, 1930). Ayrıca yaklaşık 50 yıl boyunca pek çok ülkede yasaklı kalmıştır.

TEK CÜMLEYLE ÖZETLERSEK, BİR TURLU KAVUŞUP AŞKLARINI GÖNÜLLERİNCE YAŞAYAMADIKLARI İÇİN BURJUVA TOPLUMUNA SAVAŞ AÇMIŞ İKİ AŞIĞIN ÖYKÜSÜNÜ ANLATIR “ALTIN ÇAĞ”. AMA NE ANLATIM!

Keman tekmelemek, kör bir adamı sebepsiz yere dövmek, soylu bir kadını durduk yere tokatlamak, bir adamın sırf sardığı tütününü yere döktü diye öz oğlunu av tüfeğiyle vurması, genç kızın yatağı üzerinde bir ineği uzanmış görüp hiç şaşırması, genç kızın bir heykeli şehvetle öpüp emmeye başlaması gibi ezber bozan sahnelerle doludur film.

Buñuel, “Bir Endülü Köpeği”nden (Un Chien Andalou, 1929) hemen sonra çektiği bu filmin senaryosunu yine yakın

dostu Salvador Dalí'yle birlikte yazar. “Altın Çağ”ın finansmanını sağlayan sanatsever ve zengin asiller Vikont Charles de Noailles ve eşi Marie-Laure de Noailles aynı yıl Jean Cocteau'nun deneysel avangart filmi “Bir Şairin Kanı”nı (Le Sang d'Un Poète) da finanse etmişlerdir. İlk kıyamet burada kopar. İki filmin de Hristiyanlık karşıtı mesajlar içerdiğine, aile, devlet, din, vatanseverlik gibi burjuva toplumunun değerlerine saldırdığına dair söylentiler yaygınlaşınca Vikont, üyesi olduğu Paris Jokey Kulübü'nden atılır, hatta Katolik Kilisesi'nden aforoz edilme tehdidi alır.

Bu sürrealist/deneysel film aslında

Buñuel'in tutuculara karşı bir tepkisidir. Gerçeküstücüler (sürrealistler) tıpkı klasik sanat gibi toplum tarafından sorgusuz sualsiz kabullenilen aile, din, vatanseverlik gibi kavramlara nasıl acımasızca saldırıyorlarsa, bu filmde de Buñuel ve Dalí aynısını yapar. Bütün dünyayı, tutucuları, gericileri, muhafazakarları karşılarına almak, çileden çıkarmak için ellerinden geleni yaparlar. Bundan da elbet büyük keyif alırlar.

Zamanının çok ilerisinde bir anlatıma ve erotik sahnelere yer veren “Altın Çağ”, seyirciyle çok zor buluşacaktır. Ekim 1930'da Paris'te Studio 28 adlı salonda ilk gösterimi yapıldığında, sağcı örgütlerin korkunç bir saldırısına uğrar. Perdeye atılan bombayla gösterim yarıda kesilir. Fransa hükümeti filmin gösterimini yasaklarken, bu yasak başka ülkelere de sıçar.

Yaklaşık yarım asır boyunca pek kimselerin göremediği “Altın Çağ”, nihayet ABD'de 1 Kasım 1979'da ticari gösterime girer. Ondan önce ise ancak sinemateklerde ve özel gösterimlerde kısıtlı bir seyirci kitlesiyle buluşabilmiştir.

Filmin Türkiye'deki gösterimi de aynı şekilde, sadece Sinematek'te gerçekleşir. 1968'in Kasım ayında ilk kez Türk seyircisine ulaşan “Altın Çağ”, yıllar sonra Nisan 1997'de bu defa İstanbul Film Festivali'nde yer alır. Onun haricinde henüz hiçbir TV kanalı filmi yayımlayabilmiş değildir.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

GEL VE GÖR

1985 yapımı “Gel Ve Gör”de (**Idi I Smotri**) Rus yönetmen **Elem G. Klimov**, İkinci Dünya Savaşı’nda üç yıl kadar **Nazi mezalimi** altında kalan Belarus topraklarına çeviriyor kamerasını. Savaşın insanın benliğini ve **masumiyetini nasıl yok ettiğini** dehşet verici bir gerçeklikle anlatan bu başyapıtın dehşetengiz gerçekliğinin yanında, **“Er Ryan’ı Kurtarmak”** (Saving Private Ryan) ve muadilleri Brezilya dizisi gibi kalıyor. 30 yıl öncesinden gelen ama halen ilk günkü etkisini koruyan yapıt, savaş filmleri arasında tüm zamanların en iyilerinden...

"GEL VE GÖR", İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI BOYUNCA 628 BELARUS KÖYÜNÜN İÇİNDE YAŞAYANLARLA BİRLİKTE YAKILIP YOK EDİLDİĞİ BİLGİSİYLE BİTİYOR. FİLM, BAŞLANGIÇTA 1943 YILINA, BİZLERİ BU KÖYLERDEN BİRİNE GÖTÜRÜYOR. KÖYDE AHALİNİN ÇOĞU DİRENIŞE KATILMIŞ. KAHRAMANIMIZ GENÇ FLORYA DA Partizanlar’ın arasına katılmak için can atıyor. Ancak direnişe katılmak o kadar kolay değil.

Çocukça oyunlar oynadığı arkadaşlarıyla, eski çatışma bölgelerinden silah bulması ve Partizanlar’a teslim etmesi gerek. Böylece 1941 yılında başlayan Alman işgaline bir son vermek için savaşan Partizan birliklerine katılıp köyünü savunabilecek ve hayalini gerçekleştirecek. En azından filmin başındaki “hayali” bu.

Annesinin feryadı figanı arasında Partizan birliklerine katılır Florya. Katılır ama, daha ilk saldırıda cephe gerisinde bırakılır. Bunun hayal kırıklığı geçmeden, beklenen, biraz da ‘beklediği’ şey olur: O savaş bulamadan, savaş onu içine çekmeyi başarır.

Hatta savaşın Florya’ya tattırdığı en büyük acıların başlangıcında, genç çocuğu bir bataklığa saplanmış olarak görürüz. Genç kahramanımızın hayatı üzerindeki kontrolü yitirdiğine, yaklaşan cehennemin kendisini de yutmak üzere olduğuna dair nefis bir sahne olup çıkar bu...

Aslen, film boyunca bir çocuğun savaşın içine çekilmesidir takip ettiğimiz hikaye. Onun karşılaştığı simalar, halen genç kızlık hayallerini koruyan Glasha, Partizanlar’ın idealize edilmiş lideri Kosach, savaşa bulaşmayan çiftçiler, kıtasını kaybetmiş askerler, Nazi gibi davranan Belaruslu köylüler... Türlü delilik, envai çeşit şiddet... Gittikçe daha da dehşetli, daha da insanlıktan uzak manzaralarla karşılaşan, annesini, kardeşlerini kaybeden Florya’nın yaşadıkları üzerinden, izleyiciler olarak bizlere de ürkütücü bir savaş deneyimi yaşıyor “Gel Ve Gör”.

Bu deneyim, savaşın teslim alabilecekleri ve asla teslim alamayacakları üzerine bir ders aynı zamanda. Savaşın, beslendiği nefret üzerinden ergen bir çocuğun gözlerine dehşet salabileceğini ve onu teslim alabileceğini, ama o çocuğun gördüğü tüm şiddete rağmen hala şaşkına dönebilmesini sağlayan masumiyetini teslim alamayacağını söylüyor “Gel Ve Gör”.

Elem Klimov, yer yer hamasi duygulara teslim olmakla birlikte, meseleyi tarihi bağlamından koparmadan perdeye yansıtmayı başarıyor. Hatta filmin bazı sahnelerini, dönemin elde kalan belgesel görüntülerinden türetilmiş bir reproduksiyon gibi okumak mümkün. Bu korkunç savaşın içinden çekip çıkardığı Belarus kırsalının hikayesine odaklanırken bir yanıyla da bunu bir çocuğun yüzü üzerinden

gerçekleştirmeyi pekala başarıyor.

Bunu yaparken Klimov'un en büyük yardımcısı hiç şüphesiz başrolde gerçek anlamda harikalar yaratan aktör Aleksey Kravchenko. Film çekildiği sırada 15 yaşında olan Kravchenko'nun performansı sadece bir oyunculuk performansı olarak değil, bir triatlon performansı olarak dahi okunabilir.

Son derece güç fiziksel şartlarda performans sergileyen aktörün, film hilesi olarak bile olsa karşı karşıya kaldığı şiddetse öyle böyle değil. Öyle ki, filmin çekimleri sırasında yönetmen Klimov sette bir hipnoz uzmanının bulunmasını, Kravchenko'nun bu sahnelerden etkilenmemesi için hipnotize edilmesini istemiş. Kravchenko sonradan hipnotize olmuş gibi davranırsa da, aslında her şeyi yüreğinin derinliklerinde hissettiğini açıklamış olsa da, bunu anlamak için bu açıklamaya lüzum yok. Daha ilk sahneden müthiş finaline kadar oyuncunun performansının olağanüstü olduğundan dem vurmak şart.

Filmin fiziki şartları zorlayan tek unsuru başrol oyuncusu değil. Yönetmen Klimov, savaşta Belarus köylülerinin karşı karşıya kaldığı ne kadar güçlük varsa ekibine de bunu yaşatmış belli ki.

Daha önce bahsettiğimiz üzere, savaş sırasında kayda geçen görüntüler üzerinden sahnelerini tasarlayan Klimov, gerçeklik

duygusunu koruyabilmek namına gerçek mermilerle, savaş döneminden kalma gerçek üniformalarla hayat vermiş savaşın cehennemi atmosferine. Bilhassa köyün, köylülerle birlikte yakıldığı o meşhur sahnedeki ciğer dağılayan detaylar bu çalışmanın ürünü. Sergilenen insanüstü emeğin karşılığı da, her izlenildiğinde boğazınıza bir yumru olup oturan, unutulmaz bir film işte...

Yalnızca muhteşem final bloğuyla bile tek başına bir enstelasyon olabilecek "Gel Ve Gör"ü İkinci Dünya Savaşı filmlerinden ayıran yukarıda saydığımız özelliklerinin yanı sıra, savaşı bir kavram olarak ele alıp öyle değerlendirmesi.

Ortaya bir tartışma koymaktan ziyade, savaş kavramını insan davranışları ve gerçeğin doğasıyla didik didik eden filmde Klimov'un belgeci kimliğinin de yoğun biçimde hissedildiği muhakkak. Filmde gerçek görüntülerle, film görüntülerinin harman edildiği sahneler de mevcut.

Yönetmen Klimov, savaşın delilik atmosferinde faşizmle kudurmuş bir Alman subayına "Her şey çocuklarla başlar" dedirtiyor, ona göre çocukları öldürmek bu yüzden elzem! Fakat "Gel Ve Gör", bu hastalıklı fikri, genç bir erkek çocuğunun masumiyetini asla yitirmeyen gözlerinde tersyüz ediyor.

ATIF YILMAZ SİNEMASIYLA “DESPERATELY SEEKING SUSAN”

Susan Seidelman’ın **Rosanna Arquette** ve **Madonna**’lı kült filmi “**Çılgın Madonna**”yı (Desperately Seeking Susan), **1980’lerde Atıf Yılmaz**’ın eline verseydik ne yapardı büyük usta? Muhtemelen **Müjde Ar**’lı bir sonuç çıkarırdı, ama nasıl?

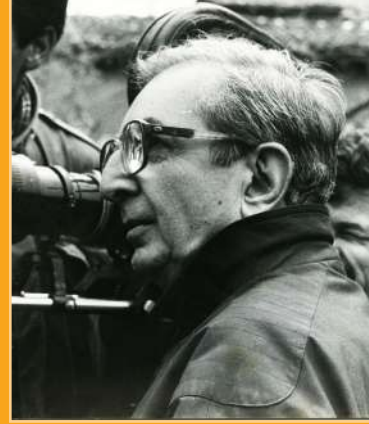

SUSAN SEIDELMAN, 1985'TE KARIYERİNİN ŞİMDİYE KADARKİ EN PARLAK FİLMİ "ÇILGIN MADONNA"YI (DESPERATELY SEEKING SUSAN) ÇEKERKEN HİKAYESİNİN, OKYANUSUN ÖTE YAKASINDAN bambaşka eşlikçileri olduğunun farkında mıydı acaba? Sorunun cevabı büyük ihtimalle 'hayır'. Ancak ya kaderin cilvesinden ya da zamanın ruhundan ('zeitgeist' diyelim), 80'ler, birçok başka şeyin yanı sıra birbirinden çok farklı iki coğrafya arasında böyle tuhaf bir yakınlığa da sahne oldu. Bir tarafta New York'un punk'tan new wave dönemine geçişini, eğlenceli bir kadın hikayesinin dekoru yapan çiçeği burnunda taze kadın yönetmen Susan Seidelman... Diğer tarafta, yani darbe sonrası Türkiye'sinde, dönemin ivme kazanan kadın hareketi sağ olsun, kadınlara hayranlığını hikayelerinin temeline yerleştirme fırsatı bulan ve bunun tadını sonuna kadar çıkartan deneyimli yönetmen Atıf Yılmaz... Kültürel farkları şimdilik bir kenara bırakalım, benzerliklere odaklanalım. Sizce de "Desperately Seeking Susan"ın kendini bulmak için banliyö cenderesinden kaçıp tanımadığı bir kadının peşinden New York cangılında türlü maceraya girişen Roberta'sında Atıf Yılmaz'ın 80'lerdeki kadın karakterlerinden izler yok mu? "Aaahh Belinda"nın kendini birden alt orta sınıfta bir ev kadını olarak bulan oyuncu Serap'ının veya "Dul Bir Kadın"ın aşk macerası hüsrarla sonuçlanan Suna'sının hezeyanları ABD banliyösü sıkıntısından çok da uzak bir yerlere düşmüyor olsa gerek. Tabii ki Rosanna Arquette'in karakteri, Müjde Ar'ın kadınları gibi sağ gösterip sol vurması gereken, sürekli arada bir yerlerde hayatını sürdürmeye zorunlu olduğu bir ortamda yaşamıyor, baskılanan cinselliğini açığa çıkarmak için türlü stratejiler geliştirmek zorunda kalmıyor. Dolayısıyla işin banliyö kısmından şehir hayatına çok daha keskin geçişler yapma imkanı buluyor. Ancak bu, tam da "Düzenbaz"ın işine yarayacak bir fark. Zira olmayacak projeler üzerine kafa yormanın en iyi yanlarından biri, halihazırda var olan eserlerin üzerine biraz daha düşünme, gizli saklı kalmış yanlarını deşme fırsatı

sunması.

Lafın kısıası, bu hafta "Düzenbaz"ın hayali projesi "Desperately Seeking Susan"ı Atıf Yılmaz'ın gözünden izleyebilmek. Çıkış noktası Susan Seidelman'ın noksanlarından dem vurmak değil, daha çok böyle bir egzersizin Atıf Yılmaz'ın kadın sineması üzerine de bir şeyler söyleyebilme fırsatı sunması. Zira kariyer eğrisi yıllar içinde yavaş yavaş düşüşe geçse de Seidelman'ın "Susan"ı zaten kendi başına, keşke şöyle olsaydı böyle olsaydı denmeyecek filmlerden, meraklısını her denk geldiğinde yine içine alacak özel yapımlardan. Ve işin ilginç tarafı, böyle bir egzersize imkan vermesine karşın yerel tatları da gayet baskın işlerden. Senaryonun, aslında bir Jacques Rivette filminden, "Céline Et Julie Vont En Bateau"dan esinlenmiş olması durumu ise işin en tuhafı. Zira "Desperately Seeking Susan" neredeyse her karesinde New York'la göbek bağı bir kez daha hatırlatan bir yapım. Filmin esas erkeği Dez'in (Aidan Quinn) hangardan bozma hip evi veya henüz yeni yeni ünlenmeye başlamış Madonna'nın bünyesinde barındırdığı new wave kalıntıları, filmi alelade bir yeniden çevrimden farklı bir yere konumlandırıyor. Susan Seidelman, New York punk'ı kutsadığı ilk filmi "The Smithereens"tan sonra bir kez daha şehrin damarlarına nüfuz ediyor. Sadece oradan olabilenin bize aktarabileceği bir seyirlik sunuyor.

Ancak tecrübeyle sabit, işin içinde bir yeniden çevrim fırsatı varsa çıkış kaynağının ne kadar yerel olup olmadığı Türkiye sinemasını pek de etkileyen bir unsur değil. Dahası kariyerinin en verimli zamanlarını söz konusu dönemde geçiren Atıf Yılmaz'ın bir yeniden çevrime ihtiyacı olmadığı gibi "Desperately Seeking Susan"ın da iskeletinden tamamen buraya özgü bir şeyler çıkarabilme maharetine de sahip olduğu aşikar. Doğrudur, Roberta'nın

dahil olduğu Amerikan üst orta sınıfının buradaki tercümesi genelde hep gerçekliği olmayan bir hayale, yapııştırma gibi duran mekanlara, durumlara denk gelir. "Desperately Seeking Susan"ı daha da canlı kılan new wave damarı ise ne yazık ki 80'lerin Türkiye sinemasında hep

bir komiklik unsuru olarak resmedilir, üzerinde durmaya bile gerek olmayan bir çıkıntılık olarak kabul edilir. (Bir örnek için yine Müjde Ar'ın başrolde olduğu "Gizli Duygular"daki ağırbaşlı teyze - 'zıpçıktı' yeğen resmine bakmanız tavsiye olunur) Ancak Türkiye sinemasının genelde karşı karşıya kaldığında ne yapacağını bilemediği bu orta sınıf ve ahlakçılık ilişkisi, Atıf Yılmaz söz konusu olduğunda başka bir şeye dönüşür. Orta sınıf, Atıf Yılmaz'ın elinde, Türkiye sinemasında neredeyse hiç geleneği olmamasına rağmen tamamen kendiliğinden fantastik bir filizin yeşermesine vesile olur. Buralara ait olmadığı sanılan kodların aslında ne kadar yerli olabileceği açığa çıkar. Dolayısıyla, kısıtlı imkanlarımızla hep kendimizi bir şeyin parçası sanmak istediğimiz ama eksikliklerimizin de hep yüzümüze çarpıldığı 80'ler, Atıf Yılmaz sinemasında belki de tam bu travmanın üstüne gidildiği için daha katlanılır olur. Ve New York'a has sandığımız bir hikaye de hayali bir Atıf Yılmaz filminde pekala buralardan çıkmış gibi durabilir ve hiç sırtıtmayabilir. Belki Roberta'nın bastırılmış cinselliğiyle Susan'ın açıklığı arasındaki karşıtlığı Atıf Yılmaz iki karakteri gözde oyuncularından Müjde Ar bünyesinde birleştirirerek aktarmayı tercih ederdi, belki bastırılmış olanı açığa çıkarma kapasitesi yüzünden sadece Roberta, Ar'a teslim edilirdi. Ancak ne olursa olsun, Atıf Yılmaz sinemasında, new wave yoksunluğu çeken bu ülkede o damarın illa bir karşılığı bulunur, kadınlık hallerinin sınırları aştığı bir şekilde seyirciye hissettirilirdi.

DESISTFILM

50 yıllık kariyerinde **400'e yakın** çalışmaya imza koyarak film sanatına bitmez tükenmez bir tutkuyla bağlı olduğunu cümle aleme kanıtlayan **Stan Brakhage**, 1954 tarihli filminde farklı disiplinleri ustaca harmanlıyor; deneysel, kara-film, korku gibi...

YÖNETMEN Stan Brakhage
YAPIM 1954 ABD
SÜRE 7 dk.

DENEYSEL FILMİN BABASI STAN BRAXHAGE'IN BİR CANLI VE HATTA TANIMLANABİLİR HERHANGİ BİR FORM BARINDIRAN AZ SAYIDAKİ filminden biri olan 1954 tarihli "Desistfilm" kaba hatlarıyla bir 'anlatı' olarak adlandırılmaya müsait gözüke de, sanatçıya aşına olmayanlar için her anlamda zorlu bir deneyim vaat ediyor.

Brakhage'in, soyut sanat ve dışavurumcu resim gibi akımları akıllara getiren, negatif film üzerindeki yanık, çizik ve boya lekeleri, montajda üst üste bindirilen çoklu çekimler, deforme edilmiş arşiv görüntüleri ve aşırı hızlı kurgu gibi teknikleri bir araya getirerek oluşturduğu kendine özgü film biçimine epey uzak bir yapım aslında "Desistfilm".

Bir odaya dolmuş, anlamsız işlerle vakit öldüren bir kadın ve dört erkekten müteşekkil bir aylıklar grubunun, aralarına bir yenisinin daha katılıp genç kadınla ilişkiye başlaması neticesinde sekteye uğrayan konfor ve rutinleri gibi basit ama bir o kadar da tuhaf

bir fikre dayanan "Desistfilm" 'hikayesinin' neredeyse absürt bir gerçeküstücülüğe varan bu 'garabetimsi' halini ses bandından kamera hareketlerine teknik unsurlarla da sonuna kadar destekliyor.

50 yıllık kariyerinde 400'e yakın çalışmaya imza koyarak film sanatına bitmez tükenmez bir tutkuyla bağlı olduğunu cümle aleme kanıtlayan Brakhage "Desistfilm"de farklı disiplinleri ustaca harmanlıyor. Deneysel filmin yanı sıra özellikle atmosferi itibarıyla dönemin kara-film hatta korku örneklerinden izler taşıyan "Desistfilm" cinsel imaları, anti-konformist tavrı ve karakterlerinin toplum kaçını ve aldrışsız halleriyle de Beat Kuşağı'nı getiriyor gözümüzün önüne.

Lakin kronolojik olarak daha önde seyreden "Desistfilm"i Beat Kuşağı'nın köklerinin atıldığı şiir hareketi San Francisco Rönesansı ile kıyaslamak daha isabetli olacaktır.

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1 - Yılmaz Erdoğan'a 'umutlu' bir ödül

Yılmaz Erdoğan, Russell Crowe'un yönettiği "Son Umut" (The Water Diviner) filminde gerçekten iyi bir performans ortaya koymuştu. Aktör, 'en iyi yardımcı erkek oyuncu' kategorisinde, Avustralya Sinema ve Televizyon Sanatları Akademisi tarafından verilen AACTA Ödülü'nü kazandı, "Son Umut" da 'en iyi film' ödülünü... "Vizontele" ile başladığı sinema yolculuğunun ilk adımlarında, 15 yıl sonra böyle olacak deselerdi kim inanırdı?

2 - Zeki Demirkubuz festivalde!

İstanbul Film Festivali'nde Ulusal Yarışma'da jüri başkanının Zeki Demirkubuz olduğu açıklandı. Ama bu açıklama herkesi şaşırttı. Çünkü Demirkubuz, "Yeraltı" ile katıldığı Altın Koza sonrası "Bundan sonra

festivallerde yokum!" demişti. Anlaşılan, İstanbul Film Festivali'nin ayrı bir yeri var kendisinde...

3 - Fransızlar "Kış Uykusu"nda ısrarlı

Oscar'da hakkının yendiğini düşündüğümüz "Kış Uykusu"na Fransızlar bir kez daha sahip çıktı. Nuri Bilge Ceylan'ın çalışması, 'en iyi yabancı film' dalında César ödülüne aday gösterildi. Rakipleri ise "Büyük Budapeşte Oteli" (The Grand Budapest Hotel), "Çocukluk" (Boyhood), "12 Yıllık Esaret" (12 Years A Slave), "İki Gün Ve Bir Gece" (Deux Jours, Une Nuit), "İda" ve "Mommy".

4 - Yeşilçam'ın asker kaçakları!

En son Göksel Arsoy'u askere götürmeye kalkmışlardı. Öncesinde de rahmetli Erol Günaydın'ı askere çağırılmışlar, o da askerlik

fotoğraflarıyla askere gittiğini ispatlamıştı. Son kurban Kayhan Yıldızoğlu oldu. O fotoğraf gösterememiş ama karakolda polisleri "Ben, Ulubatlı Hasan surlara bayrağı dikerken askerlik yaptım" diyerek espri yapmış. Nedir bu Yeşilçam'ı askere götürme telaşı, anlamak mümkün değil!

5 - Murat Özer'den blog sürprizi!

Arka Pencere'nin ağır abisi Murat Özer, arşiv konusunda çok titizdir. Yazdığı bütün yazıları orijinal haliyle saklar. O arşivi şimdi de internete aktarıyor. Yeni yılda sinemaseverlere bir sürpriz yaptı ve yazılarını "muratozerthecritic.com" adresine taşımaya başladı. Tamamlandığında, Murat Özer'in çeyrek asırlık sinema macerası da tek adreste toplanmış olacak...

ROCK FM 94.5

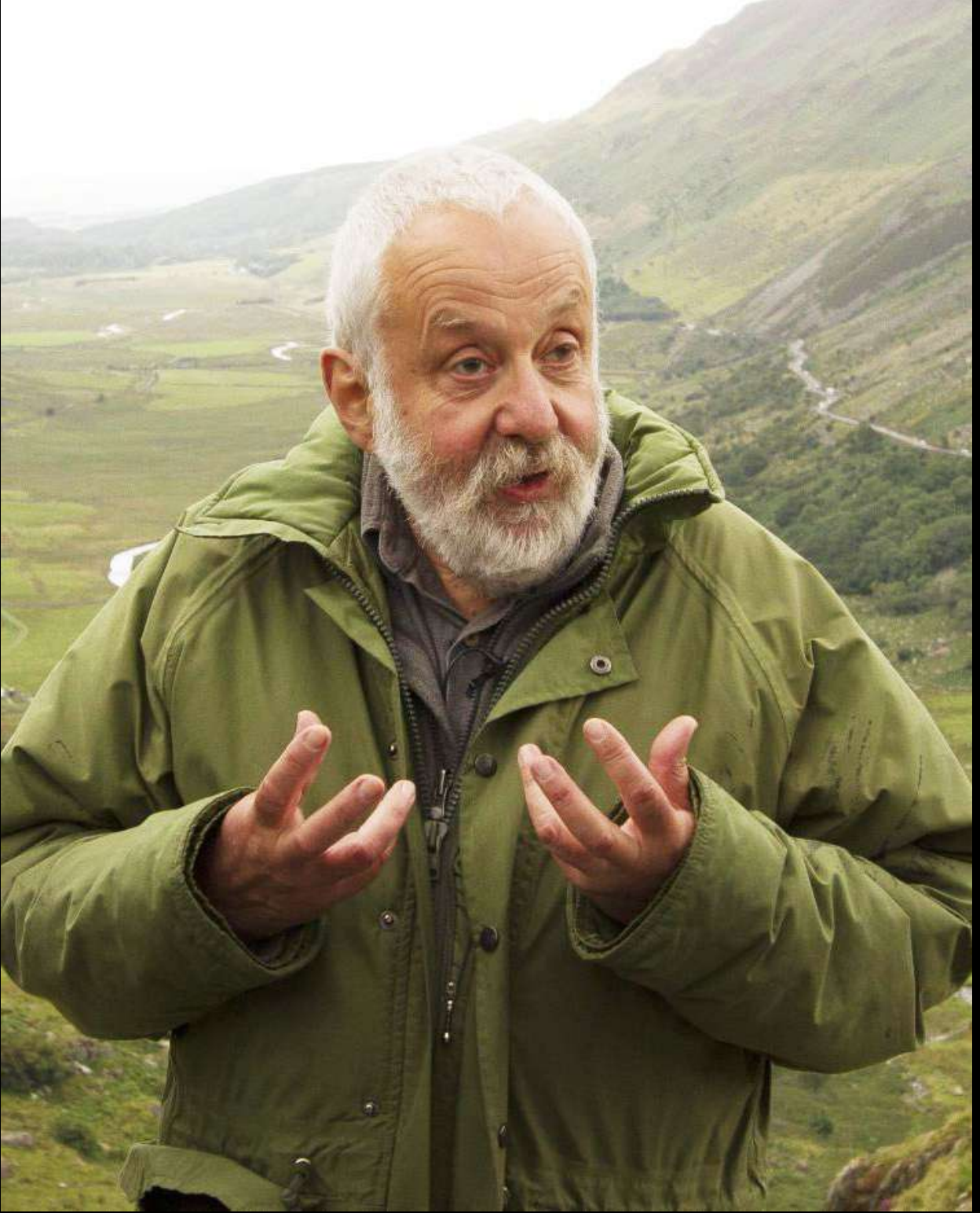
7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER CUMA 20.00 / 22.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ KENDİ FİLMLERİMİ SEVİYORUM. FİLMLERİNİ ÇEKTİKTEN SONRA ONLARI İZLEYEMEYEN
YÖNETMENLERİ ANLAYAMIYORUM. FİLMLERİNİZİ SİZ SEVMEZSENİZ, BAŞKALARININ
SEVMESİNİ NASIL BEKLERSİNİZ! ”

Mike Leigh